

være enig med ham. Det er for Næsten mærkeligt, hvor forskjellig en Sag kan tage sig ud, naar man ser den fra forskjellige Synspunkter. Den ærede Minister saae i Fremsettelsen af dette Forslag et Bevis paa Tillid til Folkethinget; men det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen) betragter det som en Fornærmelse imod Folkethinget. Deri kan jeg, som sagt, ikke være enig med ham. Heller ikke kan jeg være enig med ham i, at det vilde have været ganske i sin Orden, at dette Lovforslag først var blevet fremsat i Folkethinget og ikke først i Lands-thinget. Jeg tror ikke, at der er nogen Bestemmelse i Grundloven, der paabyder, at Forslag til organisatoriske Love skulle fremsættes først i Folkethinget, og naar man ser hen til Arbejdets Fordeling mellem de to Thing, tror jeg heller ikke, at vi Folkethingsmænd have Grund til at klage over at være forurettede ved at have faaet for lidt Arbejde i denne Samling. Jeg kan være mere enig med min ærede Sidemand tilvenstre, det ærede Medlem for Maribo Amts 3de Valgkreds (Stürup); men hans Slutnings-udtalelse kan jeg dog ikke billige. Han erklærede nemlig, at, dersom dette Lovforslag ikke blev vedtaget, vilde han ikke være med til at bevilge en eneste Øre til Folkehøjskolerne. Jeg ønsker nu, at dette Lovforslag maa blive vedtaget; men jeg ønsker ogsaa, at Folkehøjskolerne maa faae Understøttelse af Staten, og jeg ser ingen Grund til, naar jeg har to Ønsker, at opgive det ene af dem, fordi jeg ikke kan faae dem begge opfyldte. Jeg er ligesom det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) et Nyttegheds-mennekte. Jeg tager det Gode, jeg kan faae.

Hvad nu selve Lovforslaget angaar, synes det mig, at det, selv betragtet fra et rent pekuniært, finansielt Standpunkt, vilde være uheldigt, om Universitetet Aar for Aar opspiste af sin Kapital — ja, jeg bruger nu dette Udtryk, Enhver veed jo, hvad der menes dermed —, opspiste af den separate Formue, som Staten har henlagt til det for ved Indtægten deraf at bestridde dets Fornødenheder. Det vilde jeg anse for uheldigt fra et rent finansielt Synspunkt betragtet. Det er jo ganske sandt, at derved slipper Staten med nogle færre Omkostninger, saalænge der er nogen Formue at opspise, men bliver man ved at lade denne Formue opspise, vil der komme en Tid, da der ikke er mere tilbage af den, og da vil Staten komme til at gjøre meget større Tilskud, end der nu behøves. For Dieblisset er der Overskødighed i Statskassen; men det kan let ske, at der, naar den Tid kommer, da den separate Formue ved Universitetet er opspist, er Ebbe i Statskassen, og saa vil man af den forarmede Statskasse komme til at kræve mere end nu af den rige Statskasse. Det kan jeg ikke betragte som økonomisk rigtigt. En privat Mand, der er en god Husholder, gaar den mod-

satte Vej. Naar det er gode Tider, gjør han Beføstninger; selv om de ikke ligesom ere nødvendige, gjør han dem dog, naar de ere nyttige, for, naar de daarlige Tider komme, at kunne indskrænke Beføstningerne. Nu veed jeg godt, at man vil sige: Ja, men det Staten sparer ved at lade Universitetets Formue opspise, bliver i Statskassen; det forøger Statskassens Overskud, og Renterne af dette Overskud kunne — det blev jo udtalt af det ærede Medlem for Rjøge (Hørup) — naar Formuen er opspist, anvendes til at bestridde Universitetets Fornødenheder; det er kun en Ompostering, man tager fra den ene Skuffe og lægger i den anden. Jeg kan imidlertid ikke indrømme Rigtigheden af dette Raadsonnem nt. Jeg tror, at, naar man saaledes lader Formuen opspise, kommer der et kunstigt Overskud i Statskassen, og man kommer da let til at danne sig urigtige Forestillinger om Statskassens virkelige Tilstand. Naar en privat Mand danner sig urigtige Forestillinger om sin Formuets Tilstand, om de Krav, Fremtiden vil stille til ham, kan han let af den Omkændighed, at han for Dieblisset har en vel spekket Pengepung, lade sig forlede til at gjøre Udgifter, som han senere bittert maa angre. Det Samme kan blive Tilfældet med Staten, at vi gjøre os urigtige Forestillinger om dens finansielle Tilstand, netop fordi der er et saadant kunstigt Overskud i Statskassen, og at vi saa kunne komme til at stemme for Udgifter, som vi siden bittert fortryde. Vi have saaledes hørt, hvorledes det ærede Medlem for Sorø (Alberici) vilde have Præstetienden estergiven, og en af de Grunde, han har angivet, er, at der er saa stor Overskødighed i Statskassen, at den kan taale det. Der kunde let komme mange saadanne Krav til Statskassen. Det er en Fare; men den største Fare, der efter min Mening er ved at lade Universitetets Formue efterhaanden svinde hen, er den, at, kommer der en Tid, da der er Ebbe i Statskassen, og har man da ikke denne separate Fond til at bestridde Universitetets Udgifter med, fristes man til at se sig om efter Punkter, paa hvilke der kan spares. Man fristes da til at spørge, om man ikke kan nedlægge den eller den Professorpost, indskrænke den eller den Virksomhed osv.; man fristes saaledes til at gribe ind i Universitetets hele indre Virksomhed, og det er det, jeg betragter som farligt. Nu taler man nok om, at det er at vise Mistillid til den finansielle Myndighed. Jeg har ikke nogensomhelst Mistillid til den finansielle Myndigheds gode Villie. Jeg er aldeles overbevist om, at den vil det Rette. Det er navnlig de ærede Medlemmer for Ribe Amts 3die Valgkreds (Bust) og Svendborg Amts 3die Valgkreds (Lang), der have udtalt, at der til Grund for dette Forslag laa en dyb Mistillid. Jeg vil sige, at jeg ikke har den mindste Mistillid til de to Herrer, jeg er overbevist om, at de ville det Rette, og jeg er over-